

A HTMT HÍREI

Kötet: Kiss Ágnes, Koordináció és kontroll a szovjet típusú cenzúra-rendszerekben. Romániai példák (1949-1989)

A Kriterion Könyvkiadó és az ELKH Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet közreműködésével megjelenő 20. század sorozatának új kiadványa: Kiss Ágnes, az MTA külső köztestületének tagjának Finomhangolás. Koordináció és kontroll a szovjet típusú cenzúra-rendszerekben. Romániai példák (1949-1989). Erdélyi Múzeum Egyesület kiadásában, Kolozsvár, 2022...

Forrás: Elkh.hu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Kötet: A Múltra nyíló kapu – Válogatott írások a régi Komáromról

A Pro Museum Társulás jelentette meg Galo Vilmos történész szerkesztésében a Múltra nyíló kapu – Válogatott írások a régi Komáromról című kötetet. A Pro Museum könyvek 5. része Németh Istvánnak, a Dunatáj egykori újságírójának 88 témába vágó, élvezetes cikkét tartalmazza. Az új kötet „előzményének“ Mácza Mihály Komáromi anziksz című könyve tekinthető, mert abban is hozzávetőleg 100 rövidebb, értékes, könnyen emészthető írás szerepel, amely korábban a helyi sajtóban jelent meg. [...] A régi Komáromról szóló, 1971 és 2019 között a hajdani Népművelés című országos lapban, továbbá a Dunaj és Dunatáj című regionális hetilapban, illetve az internetes portálokon megjelent 88 cikkét sikerült összegyűjteni – mondta el Galo Vilmos...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Előadás: A hithősök emlékének őrzése

A protestáns gályarab mártírok lelki-szellemi örökségére irányította a figyelmet a Gömöri Református Egyházmegye március 30-án tartott felnőtt képző estje, melynek előadója Csorba Dávid, a Sárospataki Református Teológiai Akadémia tanára volt. A rimaszombati Csillagházban összegyűlt érdeklődőket Nagy Ákos Róbert, a Gömöri Református Egyházmegye esperese köszöntötte. [...] Az előadó a korabeli, különösen Nyugaton fennmaradt dokumentumokat kutatja. Meglátása szerint a gályarabság az üldözöttséget, a hitvallásos kiállást, a kiválasztottság hitét, a magyaros felfogást és a felekezeti önállóságot képviseli. Mint kifejtette, a gályarabokra nagyon korán úgy tekintettek, mint Krisztus új mártírjaira. Hűségükkel Krisztus máig érvényes szabadítását jelezték...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Interjú: Hodossy Gyula, kultúraszervező, író

Dunaszerdahelyen született, első írásai 16 évesen jelentek meg. Rendszerellenes tevékenysége miatt kiutasították szülővárosából, majd Érsekújvárbába került. Volt betegápoló, kultúraszervező, de dolgozott a patológián is. Közben pedig a másképp gondolkodók mozgalmát, az Iródiát szervezte. A rendszerváltás Prágában érte, részt vett a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség, a Fórum Intézet megalapításában. Jelenleg több kulturális szervezetet vezet, a LILIUM AURUM kiadó igazgatója, a Szlovákiai Magyar Írók Társaságának elnöke...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: A kassai magyar nyelvű óvodák

Az ország második legnagyobb városában jó irányba halad a legkisebbek magyar nyelvű oktatása. Bár az előző években elért eredményeket figyelembe véve a város legöregebb, Zsizska utcai ovijában is folyamatosan nő a beiratott gyerekek száma, a két éve megnyílt Tajovský utcai református magyar óvodában szeptemberben két teljes létszámú osztállyal, összesen 38 gyerekkel kezdhetik el az új tanévet. [...] Az elmúlt egy hónapban nagyon sok kérvényt nyújtottak be hozzánk a szülők, azt kell mondanom, hogy a kérelmek száma már jócskán meghaladta a 38 férőhelyes kapacitásunkat...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Magyar állami kitüntetés a felvidéki magyar nemesi családok emlékének őrzéséért

A felvidéki magyar nemesi családok, különösen a Desseffy-család emlékének megőrzése érdekében folytatott áldozatos munkája elismeréseként Magyar Ezüst Érdemkeresztet vehetett át Samuel Bruss, a Tapolyhanusfalvi Kastély és Régészeti park igazgatója.

[...] 2018-ban jelent meg könyve Az elfeledett Dessewffy-család, Topolyhanusfalvai uradalom címmel, amelyben két fejezetet szentelt a Dessewffy-család hanusfalvai ága történetének...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A nagycsalomjai Bolgár Gáborról egy emléktábla kapcsán

A nagycsalomjaiak hűen őrzik az elődök emlékét. A nagykürtösi járásbeli település számon tartja a falu neves szülötteit, méltóképpen rendben tartják azok nyughelyét. Alig tíz nappal ezelőtt ünnepélyes keretek között avatták fel Bolgár Gábornak, Hont vármegye szolgabírájának, a szabadságharc lovas nemzetőrsége parancsnokának emléktábláját a család síremlékén. A Pusztatemplom szomszédságában lévő egykori községi temetőben lévő síremlék a közösségi alkalmak helyszíne is. Nemzeti ünnepeinken itt gyülekeznek a nagycsalomjai magyarok...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Választások: 90,34 százalékos feldolgozottság alapján A. Vučić pártja, az SNS 43,57 százalékkal vezet

Szerbiában előrehozott parlamenti választásokat, valamint elnökválasztást, néhány helyen pedig önkormányzati választásokat is tartottak vasárnap. Aleksandar Vučić szerb elnök, a Szerb Haladó Párt elnöke, a párt köztársasági elnökjelöltje vasárnap késő esti sajtótájékoztatóján közölte, hogy a becslések szerint a választásokon 3.840.000 polgár szavazott, köztük húszezer koszovói polgár. A parlamenti választások a rendelkezésre álló részeredmények szerinti eredményei a következők: A Szerb haladó párt a szavazatok 43,95 százalékát kapta, [...] a Vajdasági Magyar Szövetség pedig 1,55 százalékot kapott. A mandátumok leosztását illetően az elnök azt mondta, a VMSZ-szel együtt több mint elegendő mandátumot szereztek a kormányalakításhoz...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Orosz cégek települnek át Szerbiába

Az ukrajnai háború kitérőre óta az oroszok 323 céget jegyeztek be Szerbiában, ezeknek a fele programozással foglalkozik – írta meg a Vajdasági Kutató-elemző Központ (VOICE). Ezek a cégek a 25 százalékát teszik ki az összes orosz alapítású aktív jogi személynek. A nyugati országok által bevezetett szankciók miatt sok orosz cég szüntette be tevékenységét. Szerbia azon kevés európai országok egyike, amelyek nem csatlakozott ezekhez az intézkedésekhez...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

A Sors-kanyar bemutatója Topolyán

Múlt csütörtökön este a topolyai színháztermében nagy érdeklődés kísérte a Don-kanyar tragédiájának 80. évfordulója alkalmából készült előadást. A Magyar Kanizsai Kamaraszínház és a Magyar Nemzeti Tanács koprodukciójában készült drámai zenés-táncos produkció a Don-kanyarban harcolt, elesett, fogságba esett magyar katonáknak állít emléket...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Politikum: Az erdélyi szervezetek összesen 201 ezer levélszavazatot gyűjtöttek össze

Több mint 132 ezer (132 506) levélszavazatot gyűjtött össze az RMDSZ és szervezete, az Eurotrans Alapítvány – tájékoztatott megkeresésünkre Hegedüs Csilla, az RMDSZ szóvivője. A szóvivő szerint ez 35 ezer levélszavazattal több, mint ahányat 2018-ban gyűjtöttek össze. [...] Korábban Sándor Krisztina, az Erdélyi Magyar Néppárt ügyvezető elnöke azt közölte, hogy a Demokrácia-központok aktivistái közel 69 ezer levélszavazatot (68 834) gyűjtöttek össze. Ez azt jelenti, hogy a levélszavazatok gyűjtését vállaló két nagy szervezet együttesen több mint 201 ezer (201 340) levélszavazatot juttattak el a kolozsvári vagy a csíkszeredai főkonzulátusra. A Nemzeti Választás Iroda tájékoztatása szerint közel 292 ezer levélszavazatot küldtek ki postai úton Romániába...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Ukrajna arról tárgyal Romániával, hogy kereskedelmi céllal használhassák a konstancai kikötőt

Ukrajna arról folytat tárgyalásokat Romániával, hogy a háborúban lévő országban megtermelt mezőgazdasági termékek továbbszállítására használhassa a konstancai kikötőt, mivel az orosz katonai invázió az országot tulajdonképpen elvágtatta a tengeri szállítási lehetőségektől – jelentette be közleményben Ukrajna mezőgazdasági minisztériuma, amelyet a Reuters szemlézett. Ukrajna globálisan az egyik legnagyobb gabona- és növényi olaj exportőr...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Vajdasági és kárpátaljai szerzők mutatkoznak be a Bánságban és a Partiumban az E-MIL irodalmi karavánjában

Vajdasági és kárpátaljai írók közreműködésével szervez irodalmi karavánt bánsági és partiumi városokban az Erdélyi Magyar Írók Ligája (E-MIL). Az április 6-ig tartó rendezvény keretében hétfőn 18 órától a Temesvári Irodalmi Körnek is otthont adó Küttel Klubban Beszédes István, Hernyák Zsóka és Sándor Zoltán vajdasági szerzők alkotásaival ismerkedhetnek az érdeklődők, az alkotók a Bartók Béla Gimnáziumban is bemutatkoznak. A meghívottakkal Karácsonyi Zsolt, az E-MIL elnöke beszélget. [...] A vajdasági szerzők kedden 11 órától az aradi Csiky Gergely Főgimnázium diákjainak is felolvasnak. Az irodalmi karaván partiumi állomásain, Nagykárolyban és Szatmárnémetiben olvasnak fel kárpátaljai írók...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

A kolozsvári Györkös Mányi Albert Emlékház kiállítás sorozata

A kolozsvári Györkös Mányi Albert Emlékház kiállítás sorozatot szervez Györkös 100 címmel, névadója, a zenetanár-festőművész születésének 100. évfordulója tiszteletére a Liszt Intézet Sepsiszentgyörgy partnerségével. A Györkös Mányi Albert-rendezvénysorozat az év folyamán több helyszínen tartják azzal a céllal, hogy az alkotó teljes életművét árnyalatok és művészettörténeti elemzések tükrében mutassák be. [...] A hagyatékot – Györkös kívánságának megfelelően – szakszerűen kezelik, egykori lakását sikerült bekapcsolni Kolozsvár szellemi körforgásába...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Ezek a népszámlálás tétjei Szeben megyében

A Szeben megyei magyarság aránya tízévente körülbelül 30 százalékkal csökkent a legutóbbi két népszámlálás adatai szerint, ezért a közösség az idei összeírást követően is hasonló arányú visszaesésre számít. Ennek eredménye az lehet, hogy akár két százalék alá csökken a magyarság aránya az erdélyi megyék között egyébként is magyarok által legritkábban lakott megyében. Fazekas Attila népszámlálási területi felelős szerint a történelmi magyar egyházak által regisztrált elhalálozási és keresztelési adatok is ezt vetítik előre, azonban, habár morzsolódott is le a közösségből, a jó része még itt van, és ezeknek az embereknek többsége magyarnak vallja magát. [...] A Szeben megyei magyarság szellemi központja Medgyesen van, azonban identitástudatukban itt sem érik el az oltszakadatiakét, de nem is morzsolódtak le annyira...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

EMKE-díjak 2022

Nyilvánosságra hozták az idei EMKE-díjazottak névsorát, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület közleménye szerint a díjak ünnepélyes átadására április 9-én, szombaton délután 3 órától kerül sor a kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet dísztermében (Bocskai/Avram Iancu tér 13. sz.), ezt megelőzően az egyesület délelőtt 11 órától tartja évi közgyűlését ugyanezen a helyszínen. [...] A díjazottak névsora, és a közgyűlés napirendje az alábbi linken található...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar állami kitüntetések adtak át Kolozsváron

Átadták a március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából adományozott magyar állami kitüntetések péntek délután a Vallásszabadság Házában. A köztársasági elnök által adományozott Magyar Ezüst és Arany Érdemkereszt, Magyar Lovagkereszt és a Magyar Érdemrend tisztí kereszti kitüntetések tizenkét erdélyi díjazott vehette át...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Szimpozium: „A modern népcsoport-politikával szembeni kihívások”

A tavaly 100 éves Burgenland jövőbeni kilátásairól „A modern népcsoport-politikával szembeni kihívások” címmel szerveztek Szabadbárádon szombaton egyeztető beszélgetést a burgenlandi népcsoportok képviselőinek. A jubileumi évre való visszatekintés mellett a jövő is szóba került. A résztvevők előadásokat hallhattak az oktatás, a történelem, a kultúra és mindenekelőtt: a jövő témáiról. [...] Az eseményen jelen volt Zsótér Írisz, a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület elnökhelyettese, aki ezúttal is hangsúlyozta, hogy továbbra is egységesen kell fellépniük a népcsoportoknak céljaik eléréséhez...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Krasznahorkai László est Kismartonban

Kismartonban, a Haus der Begegnungban mutatta be Herscht 07769 című legújabb, német nyelvre fordított kötetét Krasznahorkai László. A Nagymartoni Irodalom Háza szervezésében az írótól személyesen hallhatták a résztvevők a 400 oldalas, de csupán egy mondatból áll elbeszélés keletkezésének történetét. A teltházas rendezvényen Barbara Mayer a Nagymartoni Irodalom Házának ügyvezetője beszélgetett az íróval. A kötetből Georg Kusztrich színművész olvasott fel részleteket. [...] Krasznahorkai László, mint azt a könyvbemutatón elmondta, a rendszerváltás előtt az írói tevékenysége mellett, avagy miatt még tehénistálló őrként is dolgoznia kellett. 1987-ben egy jóbarátja egy berlini ösztöndíjjal mentette meg az öngyilkosságtól...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Szakmák bemutatkozása az AMAPED-nél

Vasárnap délután az AMAPED 13+ programján hat szakma képviselőivel ismerkedhettek meg a pályaválasztás előtt álló diákok. Mit kell tudnia egy régésznek, milyen kompetenciákkal kell rendelkeznie annak, aki pszichológus vagy diplomata akar lenni? A többi között ezekre a kérdésekre is választ kaptak a fiatalok az előadásokon. Kis-Bocz Erika, szervező pedagógus az AMAPED13+ programjáról:...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: 65 éves a „Másokért Együtt” – az Ausztriai Magyar Evangélikusok lapja

65 éves a „Másokért Együtt”, az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet folyóirata. A gyülekezeti kiadvány 2021 óta megújult formában, minőségi papírral és színes nyomtatásban kerül ki tagokhoz és megrendelőkhöz. A lap kéthavonta jelenik meg, immáron 1956 óta. A „Másokért együtt” újságban a gyülekezet életét, alkalmait bemutató sorokon kívül, a magyar kultúrát terjesztő és az Ausztriában élő magyarok életével kapcsolatos írások jelennek meg. Wagner Szilárd, az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet lelkésze, az újság szerkesztője: [...] A gyülekezet több, mint 1.000 példányt küld ki postán, de nem csak Ausztria szerte, hanem kerül újság Magyarországra, Erdélybe, Kárpátaljára, de akár Amerikába is...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Emléktáblát avattak Vaskomjátban

Felavatták a náci diktatúra vaskomjati/Kemeten áldozatainak emlékművét. 1938 és 1945 között a háború miatt áldozattá vált nők, férfiak és gyermekek emlékére a helyi temetőben április 3-án, vasárnap 14 órakor leplezték le a helyi áldozatok emlékművét és avatták fel az emlékhelyet. Gerhard Baumgartner történész az emléktábla avatás háttéréről: [...] A roma szervezetek 25 éve várnak erre az eseményre...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Elkészült az LKMNÖK költségvetése

A Lendva Községi Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség (LKMNÖK) múlt heti ülésén egyhangúlag elfogadták a 2022-es költségvetést. Eszerint a folyó évben az önkormányzat megközelítőleg 367 ezer euró bevételre és 372 ezer euró kiadásra számít. A bevételek zömét, nagyjából 90 százalékát ezúton is a szlovén állam biztosítja. [...] Így már megszervezésre került a március 15-i megemlékezés, illetve májusban kerül sor a Zala György-emléknapra...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Pécs: harmincéves a Határokon Túli Magyarságért Alapítvány

Kétnapos konferenciával és gálaműsorral ünnepelte harmincéves jubileumát a pécsi székhelyű Határokon Túli Magyarságért Alapítvány (HTMA). A Pécsen alapított Határokon Túli Magyarságért Alapítvány a honvédő háború apropóján kezdte meg működését 1992-ben, de tevékenységét a háború után is folytatta. [...] Az alapítvány jubileumi programsorozatának volt része a múlt hétfői konferencia A Kárpát-medencei magyarság jövőképe címmel, valamint a péntek esti gálaműsor a Pécsi Nemzeti Színházban, melyen olyan előadók szerepeltek, akik maguk is kötődnek valamely határon túli területhez, vagy produkciójuk idézte meg a Kárpát-medence magyar kultúrájának egy-egy részét...” Forrás: Kepesujsag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Régi magyar családi képekből nyílt kiállítás Vinkovciban

A Vinkovcei Magyar Kultúregyesület szervezésében régi magyar családi képekből nyílt kiállítás a kultúregyesület székhelyén. A mintegy 17 család 53 tablója hűen tükrözi a város magyar múltját, a képek között több 100 évvel ezelőtt készültet is kiállítottak. [...] Vinkovci múltjában jelentős nyomot hagytak a városban élt magyarok. Számukra a korabeli magyar állam 1895-ben iskolát létesített. 1878-ban, amikor az első síneket lefektették, mindössze 9 magyar nemzetiségű család élt Vinkovciban, azonban ez a szám a következő évben már 311-re nőtt...” Forrás: Kepesujsag.com: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Sajtóválogatás: Interjú Fedinec Csillával az ukrán-orosz viszonyról

Az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat (ELKH) Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet munkatársának, a kárpátaljai származású Fedinec Csilla közelmúltbeli interjúi, podcastjai és írásainak gyűjteménye az orosz-ukrán háborúról...” Forrás: Elkh.hu: [teljes cikk >](#)